

(Ф 03.02-91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут Міжнародних відносин
Кафедра журналістики, реклами і зв'язків з громадськістю

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
"Теорія і методика журналістської творчості"

Галузь знань: 06 «Журналістика»

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Курс – 3 Семестр – 5

Аудиторні заняття – 34

Екзамен – 5 семестр

Самостійна робота – 71

Усього (годин/кредитів ECTS) – 105/3,5

Курсова робота – 5 семестр

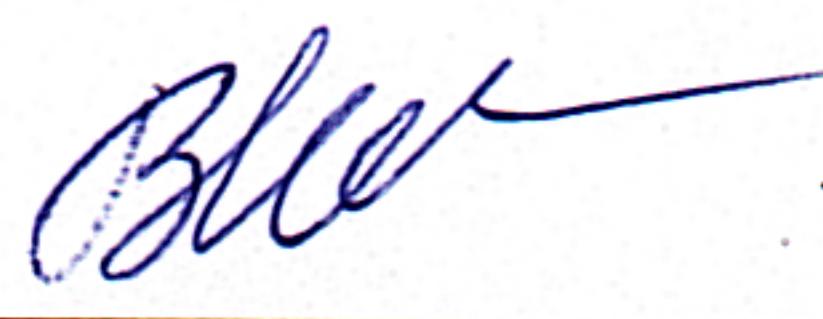
Індекс НБ17-061/16-2.1.13

СМЯ НАУ НП 15.01.04-01-2018

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 15.01.04 – 01-2018
стор.2 з 8			

Навчальну програму дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-17-061/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» освітньо-професійною програмою «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

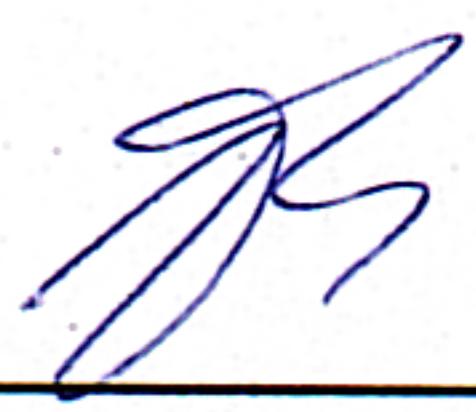
Навчальну програму розробила
професор кафедри журналістики,
реклами і зв'язків з громадськістю

В.Шульгіна

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри напряму 061 «Журналістика» (освітньо-професійної програми «Журналістика») – кафедри журналістики, реклами і зв'язків з громадськістю, протокол № 14 від «5 » березня 2018 р.

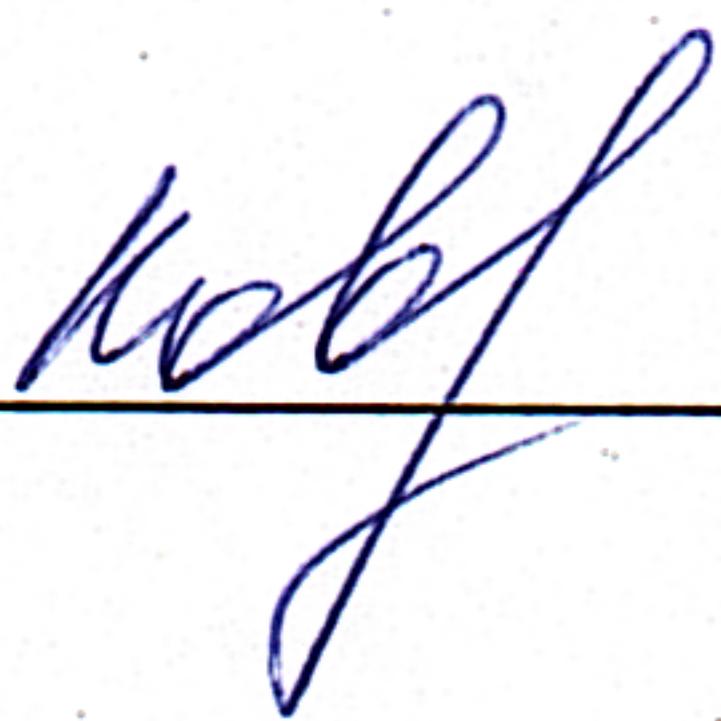
Завідувач кафедри

Е. Циховська

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту міжнародних відносин, протокол № 2 від " 24 " 09 2018 р.

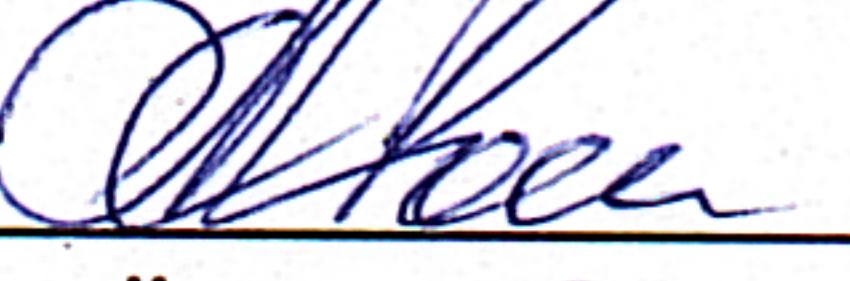
Голова НМРР

Ю. Коваленко

УЗГОДЖЕНО

Директор ННІМВ

 А.Фоменко
" 24 " 09 2018 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості»	Шифр документа СМЯ НАУ НП 15.01.04 – 01-2018	стор.3 з 8
---	--	---	-------------------

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015 р. №37/роз.

Навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що є підґрунтям становлення фахівця у галузі журналістики. Вивчення даної дисципліни передбачає формування творчого теоретичного мислення, опанування студентами основ організації роботи журналіста, практичними навичками підготовки до друку журналістських матеріалів, до ефіру телерадіопередач, іміджевих, рекламних матеріалів до оприлюднення, адаптації у сучасних українських реаліях.

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами теорією та методикою журналістської творчості. Розглядаються аспекти жанрового арсеналу, змісту й елементів форми журналістського тексту, поетики журналістики, специфічні основи майстерності та ін.

Головне завдання вивчення дисципліни полягає у прищеплені студентам уміння та навичок пошуку актуальних тем журналістських творів, методично грамотно розробляти їх. Студенти повинні ознайомитися з практичним досвідом роботи провідних журналістів-газетярів, теле- радіокомпаній України та зарубіжних засобів масової інформації.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- особливості журналістської творчості;
- особливості журналістика і публіцистика;
- складові процеси журналістської творчості;
- що таке поетика журналістського твору.

Вміти:

- знаходити джерела тем для журналістського твору;
  - збирати і фіксувати матеріал, сформувати зміст і втілювати його в конкретну форму;
  - створювати заголовки;
- написати матеріал до газети, зробити радіо-телерепортаж, інтерв'ю, виготовити фотом.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля «Теорія і методика журналістської творчості», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим другим модулем є «Курсова робота», яку студент виконує в п'ятому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості»	Шифр документа СМЯ НАУ НП 15.01.04 – 01-2018	стор.4 з 8
---	--	---	-------------------

теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Навчальна дисципліна «Теорія і методика журналістської творчості» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Основи теорії журналістики», «Основи тележурналістики», «Основи радіожурналістики», «Журналістські жанри» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Інтернет-журналістика», «Сценарна майстерність» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Теорія і методика журналістської творчості»

Тема 2.1.1. Журналістика як творчий процес

Літературна праця журналіста та її особливості. Досвід української та світової журналістики як джерела збагачення фахової майстерності. Характерні особливості журналістського твору. Головні потоки журналістської інформації..

Тема 2.1.2. Складові журналістської майстерності

Здібності і талант журналіста, шляхі їхнього формування і розвитку. Складові журналістської майстерності: оперативність, актуальність, компетентність, правдивість, сміливість, аргументованість, переконливість, цікавість, стисливість і досконалість викладу. Мистецтво репортера, аналітика, художника-публіциста. Індивідуальна та колективна журналістська майстерність. Аналіз тенденцій творчої практики сучасної журналістики: досягнення і проблеми.

Тема 2.1.3. Феномен цікавого у журналістиці

Цікавість як психологічний феномен. Цікаве в житті і літературі.. Цікавість як одна з визначальних рис журналіста. Цікавість факту і цікавість думки. Цікавість і сенсаційність. Важливе і цікаве.від цікавості факту і думки до цікавості особистості.

Тема 2.1.4. Об'єктивність журналістського твору і позиція журналіста

Об'єктивність відображення – найсуттєвіша риса демократичної журналістики. Відмінність між подієвою інформацією і публіцистикою щодо способів відтворення дійсності. Гуманізм – основа журналістики майбутнього. Право журналіста на критику та правова та етична відповідальність за неї.

Тема 2.1.5. Етапи творчого процесу журналіста

Виникнення задуму, процес збору й осмислення матеріалу, написання твору, остаточне опрацювання тексту, монтаж плівки. Особливості роботи в прямому ефірі. Значення «дозастольного» періоду творчості. Журналістський задум і шляхи його зародження. Джерела тем і задумів. Від задуму до теми твору. Факт і тема. Визначення теми. Визрівання концепції і процес збору матеріалу.

Тема 2.1.6. Факт у журналістському творі.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості»	<u>Шифр документа</u>	СМЯ НАУ НП 15.01.04 – 01-2018
стор.5 з 8			

Спілкування як взаємопізнання, обмін інформацією і діяльністю між людьми. Факт – основа журналістського твору. Визначення і характеристика факту. Факт і система фактів. Одиничний і статистичний факт. Науковий і художній факт. Методика перевірки достовірності факта.

Тема 2.1.7. Методи збору інформації

Вміння шувати й опрацьовувати інформацію – складова частина професіоналізму журналіста. Загальне поняття про джерела і методи збору інформації. Метод спостереження в журналістиці. Документ як джерело інформації та способи його вивчення. Інтерв'ю як метод збору оперативної та аналітичної інформації. Соціологічні методи збору інформації.

Тема 2.1.8. Складники журналістського твору

Поняття про композицію як про загальну структуру. Залежність композиції від жанру твору. Конфлікт як відображення реальних суперечностей життя. Конфлікт і проблема. Реалізація конфлікту в безсюжетному журналістському творі. Поняття про фабулу. Конфлікт і сюжет. Своєрідність сюжету в журналістському творі. Елементи сюжету в безсюжетному творі. Сюжет на телебаченні.

2.2. Модуль № 2

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в галузі журналістської творчості.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до виконання дипломного проекту (роботи) майбутнього фахівця з журналістики.

Конкретна мета КР полягає у виявленні якості засвоєння теоретичного матеріалу, оволодінні практичними навичками організації та підготовки до друку, передачі в ефірі інформаційно-аналітичних, художньо-публіцистичних матеріалів.

Для успішного виконання курсової роботи студент повинен знати складові процеси журналістської творчості, особливості написання журналістського тексту, правила використання художньо-виразних засобів, **вміти** використовувати всі методи збору інформації, узагальнювати фактологічний матеріал, визначати прогностичні аспекти публікації.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – до 30 годин самостійної роботи.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 15.01.04 – 01-2018
стор.6 з 8			

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1. Владимиров В. Теория и методика журналистского творчества: Учебное пособие. – Луганск: изд-во ВУГУ, 1997.
- 3.1.2. Голубев В. Универсальная журналистика. – Рівне: ОГО, 2016. – 155 с.
- 3.1.3. Голубев В. Лайфхак для журналиста. Як ефективно використовувати час та інформацію. – Рівне: Друк Волині, 2017. – 136 с.
- 3.1.4. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник/ Володимир Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
- 3.1.5. Лизанчук В., Кузнецова О. Методи збирання і фіксації інформації в журналістиці. – К.: Дзвін, 1991.
- 3.1.6. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. – К.: КВГІ, 2000.
- 3.1.7. Кривошея Г.П. Журналистика: методичні аспекти літературної праці. – К.: КиМУ, 2003.
- 3.1.8. Прилюк Д. Теорія і практика журналістської творчості. – К.: КДУ ім. Т.Шевченка, 1973.
- 3.1.9. Шкляр В. Теорія і методика журналістської творчості. – К.: Либідь, 1999.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

- 3.2.1. Аграновський В. Ради единого слова. – Москва, 1978.
- 3.2.2. Бочковський І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби. – Мюнхен, 1993.
- 3.2.3. Здоровега В. Питання психології публіцистичної творчості. – Львів: ПАІС, 1982.
- 3.2.4. Кривошея Г.П. Журналістський менеджмент. – К.: КиМУ, 2001.
- 3.2.5. Потятиник Б., Лозинський М. Патогенний текст. – Львів: ЛДУ, 1996.
- 3.2.6. Прилюк Д. Теорія і практика журналістської творчості. – К.: КДУ ім. Т.Шевченка, 1973.
- 3.2.7. Boynton R. The New New Journalism: Conversations with America's Best Nonfiction Writers on Their Craft. – Vintage, 2005. – 496 р.
- 3.2.8. Global Journalism Research: Theories, Methods, Funding, Future – Blackwell Publishing, 2008. – 320 р.

(Φ 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕНИЯ ДОКУМЕНТА

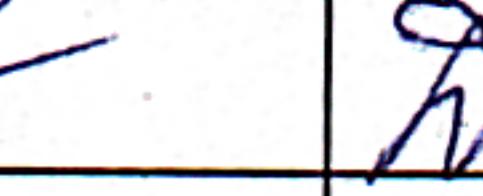
(Φ 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

(Φ 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Борисовський О.Р.	06.09.19		Док. є актуальним.

(Φ 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

(Φ 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Підпис		
Розробник		
Узгоджено		
Узгоджено		
Узгоджено		